

DEŠA DEVČIĆ (1913 — 1987)

Odsjek za germanistiku a s njim i čitav Filozofski fakultet izgubili su u Deši Devčić svog istaknutog člana, dugogodišnjeg nastavnika njemačkog jezika i germanističke lingvistike. Bila je jedan od onih malobrojnih nastavnika koji su poslije oslobođenja započeli izgrađivati Odsjek za germanistiku, u vrijeme kada su strahote rata još bile svima u sjećanju i kada su njemački jezik i njemačke književnosti izazivali asocijacije na najneslavnije razdoblje njemačke povijesti. Premda i sama žrtva njemačkog fašizma, Deša Devčić stavila je sve svoje intelektualne sposobnosti u nastojanje da svojim studentima približi njemačku kulturu i njemački jezik od njihovih najstarijih spomenika do danas. Kao vrstan pedagog znala je oživjeti riječ, pisanu prije tisuću godina, i fascinaciju intelektualnog doživljaja prenijeti na svoje studente, tako da su se pred nama pojavljivale germanaske čarobnice i božanstva, a iz gotске Biblije izbijala humana poruka cijelom čovječanstvu.

Deša Devčić je godine 1937. na Filozofskom fakultetu u Zagrebu završila studij njemačkog s pomoćnim predmetima francuski i hrvatski. Već kao student uključila se u napredni komunistički pokret, a 1941. godine pridružila se NOB-u, radeći ilegalno kao kurir CK KP Hrvatske. Otkrivena je u siječnju 1942. i odvedena u logor. Nakon dvije godine patnji oslobođena je zamjenom i prešla je na oslobođeni teritorij gdje je obavljala različite prosvjetne funkcije. Od 1949. do umirovljenja 1974. godine Deša Devčić je bila nastavnik njemačkog jezika i historijske lingvistike. U vrijeme kada nije bilo nikakvih nastavnih materijala, pripremila je prva skripta a kasnije i udžbenike iz historijske lingvistike i povijesti jezika od kojih su »Älteste deutsche Text« i »Ältere deutsche Texte« još i danas standardni udžbenici iz kojih studenti germanistike upoznavaju ne samo razvoj njemačkog jezika nego i tokove razvoja njemačke kulturne povijesti.

Ali ne samo kao stručnjak za njemački jezik i historijsku lingvistiku, već i kao čovjek posebnih kvaliteta ostat će Deša Devčić u sjećanju svojih kolega s Filozofskog fakulteta. Stroga prema sebi, asketski skromna, uvijek je imala otvoreno srce za brige i probleme drugih. Ništa je nije moglo toliko povrijediti i uzbuditi kao nepravda nanесena drugima, a pomagala je svima koliko je god svojim snagama mogla. Filozofski fakultet bio joj je drugi dom, i njemu je posvetila velik dio svog života. I poslije odlaska u mirovinu zadržala je kontakt s Odsjekom za germanistiku i redovito pratila što se u germanistici zbiva, dok je nije bolest odijelila od svijeta.

Deše Devčić više nema, ali ostaje sjećanje na stručnjaka, dobrog čovjeka i prijatelja koji je u našoj sredini ostavio trajan trag.

Stanko Žepić